

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Ing. T. L.**, bývajúceho v B., zastúpeného JUDr. O. K., advokátkou v Bratislave, H., proti žalovanej **Slovenskej republike – Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky**, Bratislava, Špitálska č. 4-6, o **náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp.zn. 9 C 130/2005, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 7. februára 2008 sp.zn. 9 Co 268/06, rozhodol

t a k t o :

Dovolanie žalobcu **o d m i e t a** .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava II rozsudkom zo 14. decembra 2005 č.k. 9 C 130/05-107 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa voči žalovanej domáhal náhrady škody titulom nezákonného rozhodnutia a nesprávneho úradného postupu na základe zákona č. 58/1969 Zb. Súd prvého stupňa svoje zamietajúce rozhodnutie v časti o doplatenie rozdielu, o ktorý bol funkčný plat žalobcu skráteneý počas zaradenia mimo činnnej štátnej služby odôvodnil tým, že tento nárok žalobcu nemožno kvalifikovať ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím Úradu vlády SR č. X. z 18. marca 2004 v spojení s rozhodnutím Úradu pre štátnu službu č. X. z 2. júna 2004. Predmetný nárok vyhodnotil ako nárok žalobcu zo štátnozamestnaneckého pomeru, ktorý mu vyplýva z § 33 ods. 3 písm.b/ zák.č. 312/2001 Z.z. o štátnej službe a vznikol mu voči jeho služobnému úradu – Úradu vlády, s ktorým je v štátnozamestnaneckom pomere. Poukázal na to, že žalobca si toto právo môže uplatniť, avšak voči svojmu zamestnávateľovi Úradu vlády SR, nie voči žalovanej. Žalovaná, keďže

nie je nositeľom tejto hmotnoprávnej povinnosti, nie je v konaní o tejto časti žaloby pasívne legitimovaná. Rovnakým záverom odôvodnil súd prvého stupňa aj svoje rozhodnutie v časti žalobcom uplatneného nároku na doplatenie funkčného platu, ktorý mu bol podľa jeho tvrdenia určený v nesprávnej výške a nároku na doplatenie náhrady mzdy za nevyčerpanú dovolenku. Keďže aj v tomto prípade ide o nároky plynúce žalobcovi zo štátnozamestnaneckého pomeru, môže si ich uplatňovať voči svojmu služobnému úradu, nie voči žalovanej, s ktorou nie je v štátnozamestnaneckom pomere. V časti, v ktorej sa žalobca domáhal náhrady škody vo výške 60 000 Sk titulom ušlého zisku za nevyplatené štvrtročné odmeny v období od apríla 2004 do februára 2005 súd prvého stupňa dospel k záveru, že tento nárok je nutné posudzovať podľa zákona č. 58/1969 Zb. Rozhodnutia Úradu vlády SR a Úradu pre štátnu službu o zmene štátnozamestnaneckého pomeru boli vydané v správnom konaní. Žalobca sa 13. mája 2005 obrátil na žalovanú so žiadosťou o predbežné prerokovanie tohto nároku; na jeho žiadosť mu žalovaná listom z 20. mája 2005 oznámila, že konanie ešte nebolo skončené a zároveň ho odkázala na Úrad vlády SR. Prvostupňový súd vyhodnotil túto odpoveď žalovanej ako neúspešné predbežné prerokovanie návrhu na náhradu škody. Na rozhodnutie o predmetom nároku aplikoval súd prvého stupňa ustanovenie § 94 ods. 1 zákona č. 312/2001 Z.z. o štátnej službe, z ktorého vyplýva, že štátny zamestnanec na odmenu nemá nárok, čím chýba jeden z predpokladov vzniku zodpovednosti štátu podľa zákona č. 58/1969 Zb. a to príčinná súvislosť medzi vznikom škody (nezväčšením majetku žalobcu) a nezákonným rozhodnutím o jeho zaradení mimo činnú štátnu službu, pretože nemožno jednoznačne konštatovať, že nebyť uvedeného rozhodnutia, žalobcovi by odmeny vyplatené boli. Z uvedeného dôvodu v tejto časti žalobu žalobcu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 7. februára 2008 sp.zn. 9 Co 268/06 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej k rukám jej právnej zástupkyne náhradu trov odvolacieho konania 9 862,50 Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Takto rozhodol, keď sa v plnom rozsahu stotožnil s právnymi a skutkovými závermi súdu prvého stupňa.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dovolanie žalobca a žiadal, aby dovolací súd zrušil rozsudok okresného ako aj krajského súdu a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. a ako dovolací dôvod uvádzal, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení

veci a tiež, že konanie a rozhodnutie tohto súdu je postihnuté hrubými vadami, nezákonnosťou, ktoré robí rozhodnutie odvolacieho súdu zmätočným, v rozpore so zákonom, majúcim za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Podľa názoru žalobcu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p., keď súd nevyhovel jeho návrhu na vykonanie dôkazu výsluchom svedka L. P. tiež odvolací súd mu neumožnil na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu, ale ani k právnej stránke veci, čo malo za následok porušenie ustanovenia § 118 ods. 3 O.s.p. Uviedol tiež, že nemal ako účastník konania možnosť vyjadriť sa ku všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali, alebo k tým, ktoré si osvojil a stotožnil sa s nimi odvolací súd v súvislosti s nezistením skutočného stavu prvostupňovým súdom. Tým došlo k porušeniu ustanovenia § 123 O.s.p. S takýmto postupom a konaním súdov priamo súvisí aj porušenie článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, keďže žalobca sa nemohol vyjadriť k všetkým vykonaným dôkazom. Vyčítal odvolaciemu súdu, že priznal náhradu trov konania neprítomnej a odvolanej advokátke žalovanej.

Žalovaná navrhla dovolanie žalobcu ako neprípustné odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p., pretože nejde o zmeňujúci ale potvrdzujúci rozsudok, vo výroku

ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že dovolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

Vzhľadom na námietku žalobcu a tiež s prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ktoré ukladá dovolaciemu súdu povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p., teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku vecí právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Existencia niektorej z vyššie uvedených väd však dovolacím súdom nebola v konaní zistená.

So zreteľom na žalobcom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa dovolací súd osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v predmetnej veci mu súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm.f/ O.s.p.).

O procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p., ktorá spočíva v odňatí možnosti konať pred súdom ide len vtedy, ak súd neumožnil účastníkovi vykonať v priebehu konania práva priznané mu Občianskym súdnym poriadkom, a to najmä právo predniesť (doplniť či doplňovať) svoje návrhy, vyjadriť sa k rozhodným skutočnostiam, k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo so súhlasom predsedu senátu dávať v rámci výsluchu otázky účastníkom (svedkom) a právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (§ 101 ods. 1, § 117 ods. 1, § 118 ods. 1 a 3, § 123, § 126 ods. 3, § 131, § 211, § 215 O.s.p.). Zo spisu nevyplýva, že by žalobcovi bolo odňaté niektoré z uvedených procesných práv. Tvrdenie žalobcu, že nemal možnosť vyjadriť sa k právnej stránke veci, zhrnúť svoje návrhy, či predložiť návrhy na dokazovanie neobstojí. Žalobca svoj názor (nesúhlasný s názorom súdu prvého stupňa) okrem v písomne podanom odvolaní niekoľkokrát vyjadril vo svojich písomných podaniach, ako aj ústne na pojednávaní pred odvolacím súdom (žiadal

rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a jeho návrhu v celom rozsahu vyhovieť) a tiež označil dôkazy s tým, že žiadal, aby všetky skutočnosti uvedené v podanom odvolaní boli predmetom dokazovania. V tejto súvislosti treba uviesť, že rozhodovanie o tom, ktorý z navrhovaných dôkazov bude vykonaný, patrí výlučne súdu a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.), a preto nevykonanie dôkazov podľa predstáv účastníka konania nie je postupom, ktorým by mu súd odňal možnosť pred ním konať.

Pokiaľ dovolateľ namieta nesprávnosť výroku rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania, treba zdôrazniť, že dovolanie smeruje v tejto časti proti rozhodnutiu, ktoré je síce súčasťou rozsudku odvolacieho súdu, má však charakter uznesenia a tento charakter nestráca i keď rozhodnutie o trovách s meritórnym rozhodnutím vo veci súvisí a je do neho pojaté (§ 167 ods. 1 O.s.p.). Vzhľadom na túto povahu rozhodnutia odvolacieho súdu o trovách konania treba prípustnosť dovolania proti nemu smerujúceho posudzovať podľa ustanovení, ktoré vymedzujú, kedy je prípustné dovolanie proti uzneseniu (§ 239 O.s.p.). Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je prípustné, ak je napadnuté zmeňujúce uznesenie (§ 239 ods. 1 O.s.p.) alebo potvrdzujúce uznesenie, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia, alebo o jeho vyhlásenie za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Ako je ale výslovne uvedené v § 239 ods. 3 O.s.p., ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie (okrem iných) o trovách konania. Ustanovenie § 239 ods. 3 O.s.p. teda vylučuje prípustnosť dovolania žalobcu proti výroku rozsudku odvolacieho súdu o trovách. Keďže ani vo vzťahu k tomuto výroku vady konania v zmysle § 237 O.s.p. nevyšli v dovolacom konaní najavo, nemožno prípustnosť dovolania proti výroku o trovách konania vyvodiť ani z ustanovenia § 237 O.s.p.

Z uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie žalobcu procesne neprípustné. Dovolací súd preto jeho dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie neprípustné. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania nezaoberal sa vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p. (s použitím analógie), v spojení s § 243b ods. 4 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie § 146 ods. 2 O.s.p., pretože žalovanej v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy nevznikli. Vyjadrenie k dovolaniu žalobcu považoval dovolací súd za vyjadrenie samotnej žalovanej, keďže táto nepredložila plnomocenstvo udelené advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. júna 2008

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :